

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: PB-3Csp/69/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122386328
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Kysucká
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:6122386328.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín, sudkyňou Mgr. Silviou Kysuckou, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO:35724803, so sídlom Bratislava – Petržalka, Pajštúnska 5, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., IČO:53255739, so sídlom Bratislava – Petržalka, Pajštúnska 5, proti žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. D., E. XXX/X, právne zastúpenej JUDr. Peter Vachan, advokát, s.r.o., IČO:47455092, so sídlom Žilina, Pavla Mudroňa 1191/5, o zaplatenie 2.176,91 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovaná **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktorú náhradu trov konania je žalobca povinný zaplatiť právnemu zástupcovi žalovanej do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu 2.176,91 eur vrátane úroku z omeškania 5% z danej sumy od 24.08.2021 do zaplatenia, úroku vo výške 140,06 eur, úroku z omeškania vo výške 6,92 eur a náhrady trov konania. Dôvodil, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka zo dňa 23.08.2021 medzi postupcom OTP Banka Slovensko, a.s. a žalobcom, postúpila OTP Banka Slovensko, a.s. na žalobcu pohľadávku voči žalovanej. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že žalovaná bola v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. D. uzatvorila so žalovanou dňa 14.07.2016 Zmluvu č. XXX/XXXX/XXXX (ďalej aj ako „zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky banky v znení ich dodatkov (ďalej ako „VOP“). Predmetom zmluvy bolo poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru vo výške 8.480,- eur. Na základe zmluvy banka poskytla žalovanej peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie sú upravené v zmluve a vo VOP. Podľa žalobcu zmluva obsahuje všetky znaky a spĺňa všetky podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa ustanovenia § 497 až 507 Obchodného zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch. Na základe uvedenej zmluvy banka poskytla žalovanej úver za nasledujúcich podmienok: výška úveru: 8.480,00 eur, poskytnutie úveru: postupne od 18.08.2016 do 20.01.2018, výška úrokovej sadzby: 6,45% p. a., ročná percentuálna miera nákladov: 8,73%, celkové náklady spotrebiteľa: 11 627,65 eur, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov: 9,59%, výška splátky a splatnosť: 121,54 eur mesačne, vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, celkový počet splátok: 95, výška prvej splátky: 121,54 eur, splatnosť prvej splátky: 20.09.2016, výška poslednej splátky: 121,40 eur, splatnosť poslednej splátky (konečná splatnosť úveru): 20.07.2024. Žalovaná napriek opakovaným výzvam banky, v ktorých ju v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upozorňovala v lehote nie kratšej ako 15 dní na

možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neplnila v stanovených termínoch splátky, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy. S ohľadom na skutočnosť, že žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom bola súčasne upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, banka v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka k 18.04.2021 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru, pričom vyzvala žalovanú na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 2.323,89 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 2.154,77 eur, z riadneho úroku vo výške 140,06 eur, z úroku z omeškania vo výške 6,92 eur a z poplatkov vo výške 22,14 eur v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde banka deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalovaná po postúpení pohľadávky ku dňu podania žaloby neuhradila žiadnu sumu. Žalobca si uplatňuje úrok z omeškania podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka počnúc dňom 24.08.2021, t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Žalobca na podporu svojich tvrdení predložil nasledovné listinné dôkazy: Oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 27.08.2021, 3x doručenku, Pokus o zmier zo dňa 04.07.2022, podací hárok, Zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 23.08.2021 vrátane prílohy, Zmluvu o spotrebiteľskom poistenom F. refinanc exprese zo dňa 14.07.2016, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, vyhlásenie úveru za predčasne splatný zo dňa 19.04.2021, VOP, poslednú výzvu pred zosplatením zo dňa 09.03.2021, okamžitý (priebežný) výpis z účtu, Credit report – analytic, Credit report.

3. Žalovaná prostredníctvom právneho zástupcu vo vyjadrení k žalobe uviedla, že neuznáva žalobcom uplatnený návrh v celom rozsahu a tento žiadala zamietnuť. Argumentovala, že žalobca v žalobnom návrhu neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta, pričom poukázala na ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.. Taktiež uviedla, že banka pri skúmaní bonity nepostupovala s odbornou starostlivosťou, a preto nebola oprávnená požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je teda potrebné považovať za neplatný právny úkon. Keďže došlo k postúpeniu tzv. živého úveru, postúpenie pohľadávky je neplatný právny úkon, keďže v rozpore s ustanovením § 17 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. bola postúpená pohľadávka, ktorá nebola po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávka, ktorá sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Podľa názoru žalovanej zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, pretože neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.. Žalovaná taktiež uviedla, že posledná výzva pred zosplatením ako aj vyhlásenie úveru za predčasne splatný treba považovať pre neurčitosť v zmysle § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka za neplatné právne úkony, keďže v nich nie je jednoznačne uvedené pre omeškание s ktorou mesačnou splátkou bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru. Žalobca v tomto prípade nepreukázal splnenie podmienok v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách. Zároveň žalovaná vo svojom vyjadrení poukázala na rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

4. Žalobca v replike uviedol, že pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver je veriteľ povinný brať do úvahy dobu na ktorú sa úver poskytuje, príjem spotrebiteľa a údaje o existujúcich záväzkoch získaných z jedného alebo viacerých registrov. Veriteľ dopytom do úverového registra zistil, že žalovaná mala v čase podania žiadosti o úver 5 úverov - spotrebný úver vo výške 24.000,- eur s mesačnou splátkou vo výške 131,- eur, spotrebný úver vo výške 2.900,- eur s mesačnou splátkou vo výške 55,- eur, spotrebný úver vo výške 7.230,- eur s mesačnou splátkou 115,- eur, kontokorentný úver s úverovým rámcom 900,- eur a kreditnú kartu s úverovým rámcom 1.000,- eur. Spotrebný úver s mesačnou splátkou vo výške 115,- eur, kontokorentný úver a kreditná karta mali byť v zmysle čl. I. ods. 2 v spojení s čl. III. ods. 1 zmluvy novoposkytnutým úverom vyplatené, a preto ich veriteľ pri výpočte disponibilného zostatku z príjmu žalovanej nebral do úvahy. Spotrebiteľka deklarovala príjem zo živnosti, ktorý bol zohľadnený na základe daňového priznania vo výške 780,- eur. V rámci nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb bral veriteľ do úvahy paušálnu sumu vo výške 199,48 eur, teda životné minimum žiadateľky o úver, nakoľko táto deklarovala rodinný stav - rozvedená a žiadne vyživované dieťa. V tejto súvislosti poukázal žalobca na skutočnosť, že ani v súčasnosti, po niekoľkonásobnom sprísnení podmienok poskytovania úverov, nie sú veritelia povinní žiadať preukazovanie konkrétnych mesačných nákladov (napríklad faktúrami za telefón, bývanie a pod.). Uvedené nie je realizované jednak z dôvodu zachovania transparentnosti - inak by žiadateľovi o úver postačovalo zatajiť existujúce výdavky na zlepšenie svojej platobnej kapacity a jednak z dôvodu relatívne častých zmien týchto nákladov v

čase. Preto žalobca zastáva názor, že uplatňovanie paušálnych výdavkov vo výške životného minima v rámci overovania platobnej kapacity spĺňa predpoklady postupu s odbornou starostlivosťou. Výpočet disponibilného zostatku z príjmu bol realizovaný nasledovne: 780,- eur (príjem) - 186,- eur (existujúce záväzky) - 199,- eur (paušálna suma výdavkov) = 395,- eur. Disponibilný zostatok je vyšší ako splátka schvaľovaného úveru. Poskytnutý úver vo výške 8.480,- eur mal byť v zmysle Zmluvy o úvere použitý na splatenie existujúcich úverov vo výške 8.242,- eur, pričom výška refinančného úveru nepresiahla nižšiu z hodnôt podľa čl. IX ods. 3 Odporúčaní. V konkrétnom prípade nepresiahla výška novoposkytnutého úveru o 5 % zostávajúcu výšku existujúceho úveru ($8.242 * 5 \% = 412,10$; $8.242 + 412,10 = 8.654,10$). Žalobca mal za to, že banka postupovala nad rámec zákonných ustanovení a posúdila schopnosť žalovanej splácať poskytnutý úver, aj keď jej táto povinnosť v zmysle odporúčania nevznikla. Ďalej žalobca uviedol, že v zmluve o úvere je dojednaná pevná úroková sadzba so zohľadnením zľavy z úrokovej sadzby, a to v čl. I. ods. 2 zmluvy, a teda zmluva o úvere obsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z.. Rovnako tak zmluva o úvere obsahuje uvedenie konkrétnych predpokladov použitých na výpočet RPMN. Zároveň uviedol, že výzva pred zosplatením úveru a samotné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti nemusia obligatórne obsahovať údaj o splátke, pre neuhradenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, nakoľko takáto obsahová náležitosť týchto listín nevyplýva zo žiadneho zákonného ustanovenia. Žalobca ďalej tvrdil, že jeho právny predchodca dodržal všetky podmienky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách.

5. Súd na základe nesporných skutkových tvrdení, resp. listinných dôkazov predložených stranami sporu zistil nasledovný skutkový stav:

6. Medzi stranami sporu je nesporné (žalobca toto tvrdil a žalovaná tieto skutkové tvrdenia nepoprela), že F. D. G., H. uzatvorila so žalovanou dňa 14.07.2016 Zmluvu č. XXX/XXXX/XX G., predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 8.480 eur, ktoré finančné prostriedky boli zo strany banky žalovanej aj poskytnuté. Podmienky čerpania fin. prostriedkov, ich splácania, podmienky pri neplatení zmluvných povinností sú upravené v zmluve a VOP. Bolo nesporné, že v zmluve boli dohodnuté nasledovné podmienky: výška úveru: 8.480,00 eur, poskytnutie úveru: postupne od 18.08.2016 do 20.01.2018, výška úrokovej sadzby: 6,45% p. a., ročná percentuálna miera nákladov: 8,73%, celkové náklady spotrebiteľa: 11 627,65 eur, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov: 9,59%, výška splátky a splatnosť: 121,54 eur mesačne, vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, celkový počet splátok: 95, výška prvej splátky: 121,54 eur, splatnosť prvej splátky: 20.09.2016, výška poslednej splátky: 121,40 eur, splatnosť poslednej splátky (konečná splatnosť úveru): 20.07.2024. Nesporné je i to, že OTP banka Slovensko, a.s. upozorňovala žalovanú na možnosť uplatnenia práva na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, keďže žalovaná neplnila v stanovených termínoch splátky s tým, že vzhľadom k tomu, že žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním úveru po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, banka ku dňu 18.04.2021 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru a vyzvala žalovanú na úhradu dlžnej sumy. No a napokon je nesporné, že OTP banka Slovensko a. s. uzatvorila so žalobcom zmluvu o postúpení pohľadávok zo dňa 23.08.2021, predmetom ktorej bola aj jej pohľadávka voči žalovanej.

7. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom poistenom F. REFINANC EXPRESE č. XXX/XXXX/XXXX zo dňa 14.07.2016 má súd za preukázané, že medzi OTP bankou Slovensko, a.s. a žalovanou bolo dohodnuté, že banka je oprávnená vyhlásiť úver alebo jeho časť za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti (čl. VIII bod 1. písm. a) v spojení s bodom 2. písm. e)).

8. Z listu – Posledná výzva pred zosplatením zo dňa 9.3.2021 má súd za preukázané, že OTP Banka Slovensko, a. s. vyzvala žalovanú k zaplateniu sumy 246,77 eur z dôvodu, že mešká so splácaním úveru viac ako 3 splátky. Z fotokópie obálky je zrejmé, že banka predmetný list žalovanej aj zaslala.

9. Z listu – Vyhlásenie úveru za predčasne splatný zo dňa 19.04.2021 má súd za preukázané, že OTP Banka Slovensko, a.s. uvedeným listom oznámila žalovanej, že vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru č. XXX/XXXX/XXXX a zároveň ju vyzvala k zaplateniu dlžnej sumy 2.328,35 eur. Z fotokópie obálky je zrejmé, že banka predmetný list žalovanej aj zaslala.

10. Z listiny – Credit report Analytic, ktorým sa žalobca snaží preukázať skúmanie bonity žalovanej pred uzavretím zmluvy o úvere má súd za preukázané, že žalovaná mala 5 existujúcich úverov, a to spotrebný úver čerpaný vo výške 24.000,- eur s mesačnou splátkou vo výške 131,- eur a zostávajúcou

čiasťou 22.729 eur, osobný úver čerpaný vo výške 2.900,- eur s mesačnou splátkou vo výške 55,- eur a zostávajúcou čiastkou 2.861,- eur, spotrebný úver čerpaný vo výške 7.230,- eur s mesačnou splátkou 115,- eur a zostávajúcou čiastkou 7.019,- eur, kontokorentný úver s úverovým rámcom 900,- eur a kreditnú kartu s úverovým rámcom 1.000,- eur.

11. Z listiny Credit report má súd za preukázané, že OTP Banka Slovensko, a.s. mala o žalovanej zistené nasledovné informácie: informácie o úvere, o žalovanej (meno, priezvisko, dát. narodenia, pohlavie, rodinný stav – rozvedená, počet členov v domácnosti – 1, adresu trvalého bydliska, vzdelanie, informáciu o tom, že je živnostníčka – vedenie účtovníctva s uvedením IČO, čistý mesačný príjem 780 eur, mesačná splátka 301 eur, výška splátok splácaných týmto úverom 252 eur.

12. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

13. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky.

16. Podľa § 524 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, (1) Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (2) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

17. Podľa § 525 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, (1) Postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. (2) Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

18. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, sa na účely tohto zákona rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

20. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa

splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

21. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

22. Podľa § 7 ods. 15 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, Veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

23. Podľa § 7 ods. 16 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

25. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia úverovej zmluvy, Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi OTP Banka Slovensko, a.s. ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom došlo k uzatvoreniu a realizácii záväzkového vzťahu - Zmluvy o spotrebiteľskom poistenom OTP REFINANC EXPRESE č. XXX/XXXX/XXXX zo dňa 14.07.2016, a to v zmysle § 497 Obchodného zákonníka. Uvedená zmluva je vzhľadom na povahu účastníkov právneho vzťahu spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zároveň i zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z.z. Zmluvou OTP Banka Slovensko, a.s. v rámci predmetu svojej činnosti poskytla žalovanej ako fyzickej osobe - nepodnikateľovi peňažné prostriedky a žalovaná sa tieto zaviazala vrátiť aj s úrokmi tak, že ich bude splácať v pravidelných mesačných splátkach. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. V prejednávanej veci ide jednoznačne o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe čoho je potrebné aplikovať aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z..

27. Žalobca podal žalobu dôvodiac, že je právnym nástupcom OTP Banky Slovensko, a.s., na základe postúpenia pohľadávky. Súd preto skúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z OTP

Banky Slovensko, a.s. na žalobcu, t. j. či žalobca má aktívnu vecnú legitímáciu. Je nesporné, že Zmluva o spotrebiteľskom poistenom F. A. I. J. XXX/XXXX/XXXX zo dňa 14.07.2016 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere a vzťahuje sa na ňu zákon č. 129/2010 Z. z..

28. Z ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. vyplýva, že veriteľ môže postúpiť pohľadávku voči spotrebiteľovi len ak sú kumulatívne splnené zákonom stanovené podmienky, pričom jednou z nich je, že sa postupuje pohľadávka po termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnosť pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Zo zmluvy uzavretej medzi OTP Bankou Slovensko, a.s. a žalovanou bol dojednaný termín konečnej splatnosti 20.07.2024. Zmluva o postúpení pohľadávok uzavretá medzi bankou a žalobcom je zo dňa 23.08.2021, t. j. k postúpeniu pohľadávky malo dôjsť ešte pred dátumom konečnej splatnosti úveru. Postúpenie pohľadávky z tohto úveru tak prichádzalo do úvahy iba v prípade, že pohľadávka z predmetného úveru by sa stala splatnou pred termínom splatnosti. Podľa citovaného ustanovenia § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za takéto hrubé porušenie sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania jeho schopnosti splácania úveru.

29. Je teda zrejmé, že pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere titulom postúpenia pohľadávky, musí v konaní preukázať, že pri uzatvorení danej zmluvy, ale i následne v priebehu jej trvania a samozrejme aj pri postúpení pohľadávky boli splnené všetky podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, teda Občiansky zákonník, zákon o spotrebiteľských úveroch, zákon o bankách a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby preukázal, že schopnosť žalovanej splácať úver OTP Banka Slovensko, a.s. náležite skúmala, a teda že si splnila povinnosť v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

30. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t. j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Pre naplnenie podmienok uvedených v ustanovení § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nepostačuje len formálne zistenie základných informácií o výške príjmov a výdavkov spotrebiteľa, ale aj ich preukázanie a odborné posúdenie. Ak by pre splnenie zákonnej podmienky „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ postačovalo len uvedenie výšky príjmov a výdavkov na splácanie úverov spotrebiteľa, bez ich náležitého preukázania a vyhodnotenia, nedošlo by k naplneniu účelu tohto ustanovenia, ktorým je predchádzanie vzniku spotrebiteľskej insolventnosti (rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16CoCsp/1/2023 zo dňa 25.07.2023).

31. Veriteľ v zmysle ustanovení § 7 a § 11 zákona o spotrebiteľských úveroch je povinný posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

32. Skúmanie bonity žalobca preukazoval dopytom v úverovom registri. Zároveň tvrdil, že pri skúmaní bonity zohľadnil aj príjem žalovanej, ktorý zistil z daňového priznania. Rovnako tak prihliadol i na náklady na zabezpečenie základných životných potrieb, kde bral do úvahy životné minimum žiadateľky o úver, nakoľko táto deklarovala rodinný stav ako rozvedená a bez vyživovacej povinnosti. Z uvedeného možno uzavrieť, že OTP Banka Slovensko, a.s. síce zisťovala pomery žalovanej, avšak len čiastočne, konkrétne v rozsahu, ktorý jej dal odpoveď na to, či je žalovaná zamestnaná a aké je jej úverové zaťaženie. Formálne síce zistila výšku jej príjmov, výšku výdavkov však banka nezisťovala vôbec, keď absentuje nielenže akýkoľvek dôkaz o preverovaní výdavkov žalovanej na jej základné životné potreby ako sú napr. náklady na bývanie, stravu, energie, cestovné do práce, telefón, náklady na zdravotnú starostlivosť, teda na také základné odôvodnené potreby, ktoré musí vynakladať v priemere za mesiac, ale ako to vyplýva

z listiny Credit report, tieto výdavky neboli od žalovanej zo strany banky zrejme ani zisťované, keďže sa v tejto listine žiadne takéto údaje nenachádzajú.

33. Bez toho, aby OTP Banka Slovensko, a.s. skúmala aj tieto aspekty, t. j. skutočné výdavky žalovanej, nemohla si banka utvoriť reálny obraz o celkovej finančnej situácii žalovanej, ktorý je potrebný pre posúdenie schopnosti žalovanej splácať dlh z predmetnej zmluvy. Každý potenciálny klient – žiadateľ o úver je vysoko individuálny, má rôzne životné potreby a z toho vyplývajúcu rôznu výšku výdavkov potrebných na uspokojenie týchto svojich potrieb (napr. iné výdavky na bývanie budú v prípade prenajatého bytu alebo domu, iné v prípade vlastného bytu alebo domu, niekto má pravidelne mesačne výdavky v súvislosti so zdravotnou starostlivosťou a niekto nie a pod.), preto podľa názoru súdu veriteľ musí prihliadnuť na individuálne náklady každého potenciálneho klienta a skúmať jeho reálne výdavky. Nemožno sa uspokojiť s tým, že ako výšku výdavkov banka vezme do úvahy výlučne výšku životného minima v tom-ktorom roku, ktorá výška životného minima napokon ani v roku 2016 nemohla byť dostačujúca na to, aby reálne pokryla aspoň výdavky na bývanie a stravu jednej osoby.

34. Pokiaľ žalobca argumentuje Odporúčaním Národnej banky Slovenska č. 1/2014 súd uvádza, že toto nie je pre súd záväzná. Zákon č. 129/2010 Z. z. ukladal VÚB, a.s. povinnosť, aby pred poskytnutím úveru posúdila s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať úver. Ak by aj bolo preukázané, že iné banky uplatňujú pri skúmaní bonity potenciálneho klienta paušálne výdavky vo forme životného minima, je v súdnej veci právne irelevantné. Súd nevykonal dopyt na Národnú banku Slovenska o zaujatie stanoviska k tomu, či za zachovanie odbornej starostlivosti je možné považovať len to, ak veriteľ žiada preukázanie konkrétnych výdavkov spotrebiteľa, nakoľko takéto zisťovanie je bez právnej relevancie v súvislosti s predmetným konaním. To, z akých dôvodov musí veriteľ kvôli posúdeniu bonity spotrebiteľa poznať a mať preukázané konkrétne výdavky spotrebiteľa a ich výšku, je vysvetlené v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia.

35. Ako už bolo uvedené vyššie, zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, vychádzajúc z jeho znenia, skúmanie bonity s odbornou starostlivosťou, teda vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti dodávateľa, pri ktorom sa nemožno uspokojiť s formalistickým prístupom spočívajúcim v dopyte v úverovom registri, či v určení výdavkov na uspokojenie životných potrieb výlučne vo výške životného minima, a tiež bez preukázania získavania informácií o relevantných skutočnostiach a ich následnej analýzy a vyhodnotenia, ktorú reálnu činnosť žalobca nepreukázal. Za týchto okolností má súd za to, že OTP Banka Slovensko, a.s. nekonala s odbornou starostlivosťou tak, ako jej to ukladá ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z., ale naopak, svoje povinnosti porušila, keď riadne neskúmala najmä výdavky žalovanej, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z. z., t. j. že predmetná banka nebola oprávnená vyžadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd teda konštatuje, že v súdnej veci nedošlo k riadnemu zosplateniu úveru.

36. Spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy a po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom na platné postúpenie pohľadávky bank. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Citované ustanovenie oprávňuje banku postúpiť na iný subjekt len peňažný záväzok, s ktorým je dlžník v omeškaní a nemôže postúpiť pohľadávku, ktorá ešte nebola splatná. OTP Banka Slovensko, a.s. teda nemohla postúpiť na žalobcu tzv. „živý úver“. Pokiaľ teda postúpila pohľadávku na žalobcu, konala tak v rozpore s ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, a preto je zmluva o postúpení pohľadávky neplatným právnom úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Žalobca teda nie je v súdnej veci aktívne vecne legitimovaný, preto súd žalobu zamietol (obdobne aj rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoCsp/4/2021 zo dňa 31.03.2021).

37. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná je vzhľadom ku skutočnosti, že žaloba bola zamietnutá, v konaní v celom rozsahu úspešná, preto jej patrí nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. O konkrétnej výške náhrady trov konania rozhodne tunajší súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozsudku, ktoré sa podáva na Okresnom súde Trenčín v jednom vyhotovení.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis, §127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).